

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับปฏิบัติการภาคอุตสาหกรรม กรณีศึกษาเขตพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์

รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์¹ / ณัฐวุฒิ ชูขวัญ² / ทศพร แก้วขวัญไกร³

¹ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การจัดการ) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ บุรีรัมย์

² บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการ) อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ บุรีรัมย์

³ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ บุรีรัมย์

อีเมล: Draphephan@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมส่งผลต่อการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับปฏิบัติการภาคอุตสาหกรรม กลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้แก่สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมจำนวน 5 คน และบุคลากรระดับปฏิบัติการในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมจำนวน 200 คน การศึกษาใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมและการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลกับบุคลากรระดับปฏิบัติการซึ่งปฏิบัติงานในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยส่วนบุคคลและสภาพแวดล้อมส่งผลเชิงบวกต่อการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในภาคอุตสาหกรรมตามลำดับ องค์ความรู้ด้านการนำนวัตกรรมมาใช้ในองค์กรทำให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากร ปัจจัยปัจจัยส่วนบุคคลเป็นปัจจัยที่ควบคุมยากซึ่งต้องใช้ระยะเวลาที่จะทำให้บุคลากรเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและมีความตระหนักต่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ

ปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อม ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

Factors Encouragement of Safety in the Operation of Personnel Operating in the Industrial Sector , the Case study in Muang District, Buriram Province

Rapheephan Phonginwong ¹/ Nuttawut Chookhun ²/ Thodsaporn Kheawkhunkhai ³

¹Doctor of Philosophy (Management) Assistant Professor

² Master of Business Administration (MBA.)

³ Master of Science (M.Sc.) Assistant Professor

¹⁻³ Lecturer, Faculty of Management Science, Buriram Rajabhat University, Buriram, Thailand

E-mail: Drrapheephan@gmail.com

Abstract

The objective of this research was to examine the organizational factors, individual factors, and environmental factors affecting the safety promotion of the personnel's operations in the industrial sector. The sample group consisted of 5 executives from enterprises and 200 operational personnel in the sector was selected by using purposive sampling. The interview was used with the executives and a set of questionnaire form was used with operational personnel for data collection. The data were analyzed by using Regression Analysis. The results showed that the organizational factors, individual factors, and environmental factors had the positive effects on the safety promotion of the personnel's operations in the industrial sector, respectively. The body of knowledge in implementing innovations in the organizations offered safety in the personnel's operations. The individual factors were the factors which were difficult to control: time is required for making the changes in the people's behaviors and for having safety awareness when performing the operations.

Keywords

Factor of organization, Factor of individual, Factor of environment, Safety work

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

ที่มาและความสำคัญ

การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในด้านต่างๆ ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี 2579 มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปี แนวทางการ พัฒนาได้บูรณาการนโยบายที่สำคัญโดยเฉพะไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งมุ่งเน้น การจัดทำแผน ขับเคลื่อน และการติดตามประเมินผล มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ทั้ง จากภาครัฐ เอกชน ประชาชน และภาคการศึกษาในทุกพื้นที่ของประเทศเป็นกลไกประชารัฐที่รวมพลังให้ ดำเนินงานให้ถึงเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา แผนงานโครงการต่างๆ ที่จะตอบสนองความต้องการ และ แก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างสอดคล้องกับภูมิสังคมและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ซึ่งผลลัพธ์ที่จะเกิดคือ ประเทศไทยจะเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับกรอบเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้น เฉพะประเด็นการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ประเทศไทยในจากอดีตเศรษฐกิจในยุคแรกเรียกว่ายุค 1.0 เน้นการเกษตรเป็นหลัก เช่นผลิตและขายพืชไร่พืชสวน ยุคที่สอง เรียกว่ายุค 2.0 เน้นอุตสาหกรรม แต่เป็นอุตสาหกรรมเบา ได้แก่การผลิตเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เครื่องหนัง รองเท้าและเครื่องตีไม้เป็นต้น ยุคที่สาม เรียกว่ายุค 3.0 คือยุคปัจจุบันหรือเรียกว่ายุค 3.0 เน้นอุตสาหกรรมหนักและการส่งออก เช่น การผลิต การส่งออกและค้าขายเหล็กกล้า ถ่านน้ำมัน แยกก๊าซ และปูนซีเมนต์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามจากอดีตจนถึงปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศรายได้ปานกลางและไม่สามารถที่จะพัฒนา ให้เป็นประเทศที่มีรายได้สูงได้เนื่องจากมีอุปสรรคด้านความไม่สมดุลหลายด้าน เช่นด้านความเป็นอยู่ ของประชาชนในประเทศที่มีความเหลื่อมล้ำ ความไม่สมดุลของประชากรและทรัพยากรธรรมชาติ เป็นเหตุให้ประเทศไทยจะต้องรีบพัฒนาเศรษฐกิจสร้างประเทศจึงเป็นเหตุนำมาสู่ ประเทศไทย ยุค 4.0 ซึ่งเป็นความมุ่งมั่นของรัฐบาลที่พยายามจะปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value Base Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมโดยมีฐานคิดเปลี่ยนจากการผลิตสินค้า โภภภัณฑ์ไปสู่สินค้านวัตกรรมเปลี่ยนจากประเทศที่ผลิตด้านอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้าน เทคโนโลยีเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่ภาคบริการมากขึ้น (ไอที 24 ชั่วโมงเทคโนโลยี ไกลตัวเพื่อชีวิตที่ดีขึ้น, 2561) ซึ่งด้วยเหตุผลที่กล่าวข้างต้นทำให้การปฏิบัติงานในยุคนี้ให้ความสำคัญ กับเทคโนโลยีสิ่งที่จะต้องตระหนักอีกปัญหาคือส่งความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะพนักงานในระดับปฏิบัติการที่มีความใกล้ชิดในการปฏิบัติงานกับเครื่องจักร ข้อมูลจากสถิติ ที่ผ่านมาในช่วงระยะเวลาปี 2545-2554 มีแนวโน้มการเกิดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน 9.04 ล้านคน

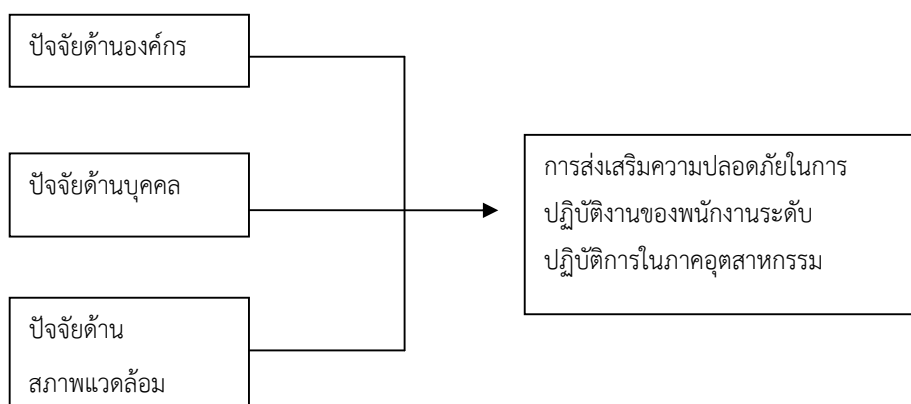
และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานมากที่สุดและอุบัติเหตุในการทำงานที่ได้รับบาดเจ็บจากของมีคมการถูกทิ่มแทงมีอัตราสูงที่สุด (สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม, 2561) และถึงแม้ว่าจะมีการเกิดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานจะมีสัดส่วนที่น้อยลงซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากพระราชบัญญัติความปลอดภัยในการปฏิบัติงานปี 2545 ทำให้เกิดการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน แต่จากข้อมูลสำนักงานประกันสังคมพบว่าจำนวนเงินทดแทนที่สูญเสียในช่วงเวลาดังกล่าวมีแนวโน้มสูงขึ้น (สำนักงานประกันสังคม, 2561) แผนพัฒนาด้านอุตสาหกรรมระดับประเทศนโยบายกระจายมายังส่วนภูมิภาคและในจังหวัดได้นำนโยบายมากำหนดเป็นแผนการพัฒนาด้านความปลอดภัยของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรมในช่วงปี 2560 จังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างได้นำแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดมาจัดทำโครงการต่างๆ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาชาติทำให้เกิดการขับเคลื่อนด้านแรงงานภาคอุตสาหกรรมและเกิดการส่งเสริมการลงทุนภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น จะเห็นได้จากการวางแผนพัฒนาจังหวัด 20 ปีที่จะมุ่งให้เกิดโรงไฟฟ้าจากขยะ โรงผลิตน้ำประปา ศูนย์การแพทย์และสุขภาพแบบครบวงจร รถไฟฟ้ารางคู่รวมทั้งมีการส่งเสริมการท่องเที่ยว ดังนั้นจากที่กล่าวมาจะพบว่าการที่จะพัฒนาจังหวัดได้นั้นต้องมีการพัฒนาพื้นฐานด้านภาคอุตสาหกรรมด้วยซึ่งจะเกี่ยวข้องกับสภาวะการทำงานของผู้ปฏิบัติงานระดับปฏิบัติการภาคอุตสาหกรรมที่จะต้องปฏิบัติงานกับเครื่องจักรที่มีกำลังการผลิตสูงและมีความซับซ้อนในการใช้งาน การปฏิบัติงานด้วยความเร่งรีบเพื่อมุ่งเน้นให้ผลงานและผลผลิตได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบกับการมองข้ามไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานที่ถูกต้องได้มาตรฐานความปลอดภัยเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน ดังนั้นในการวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเพื่อที่จะส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับปฏิบัติการเพื่อตอบสนองการพัฒนาจังหวัดบุรีรัมย์ในระยะเวลา 5 ปีและเป็นพื้นฐานแผนพัฒนาจังหวัด 20 ปี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในภาคอุตสาหกรรม
2. ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับความปลอดภัยในการการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในภาคอุตสาหกรรม
3. ศึกษาปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในภาคอุตสาหกรรม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้ศึกษาปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านบุคคลและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมส่งผลเชิงบวกต่อการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในภาคอุตสาหกรรม กลุ่มตัวอย่างได้แก่สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมจำนวน 5 คน และ การใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลกับบุคลากรระดับปฏิบัติการในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมจำนวน 200 คน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ และการวิจัยเชิงปริมาณการใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอย ซึ่งแสดงกรอบแนวคิดในการศึกษาดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้แก่ผู้บริหารสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมจำนวน 5 คน และ บุคลากรระดับปฏิบัติการในธุรกิจอุตสาหกรรมจำนวน 200 คนโดยข้อมูลกลุ่มตัวอย่างได้จากฐานข้อมูลจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการจังหวัดบุรีรัมย์ (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์, 2561) การวิจัยนี้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้บริหารสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม และพนักงานระดับปฏิบัติการซึ่งปฏิบัติงานในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม โดยการสุ่มอย่างง่าย

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

เครื่องมือในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นการใช้แบบสัมภาษณ์สอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในสถานประกอบการจากผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม จำนวน 5 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

ชุดที่ 2 การใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งหมด 3 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ส่วนที่ 2 เป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตั้งแต่มากที่สุด-น้อยที่สุดคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการภาคอุตสาหกรรม ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการภาคอุตสาหกรรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้มี 2 ระยะ และใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล 2 ชุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสัมภาษณ์สอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในสถานประกอบการจากผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม จำนวน 5 คน ในการประชุมของผู้บริหารสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม ณ โรงแรมเทพนคร จังหวัดบุรีรัมย์ในเดือนกุมภาพันธ์ 2561

ระยะที่ 2 การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากพนักงานระดับปฏิบัติการภาคอุตสาหกรรม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือจากฝ่ายบุคคลของสถานประกอบการในการเก็บแบบสอบถามให้ช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2561

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาดังกล่าวจะดำเนินการ วิเคราะห์ด้านบุคคล วิเคราะห์ด้านสภาพแวดล้อมส่งผลต่อการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในภาคอุตสาหกรรม แบ่งการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์และประมวลผลด้วยการตีความหมายในรูปของการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปใจความสำคัญเป็นความเรียงในลักษณะการพรรณนา (Descriptive) และการวิจัยเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติดังนี้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ถดถอย (Regression analysis)

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

ก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามผลจะดูที่ค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) มีค่าอยู่ระหว่าง .446-.925 และ ความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยดูจากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบราค (Cronbach's alpha) มีค่าอยู่ระหว่าง .664 - .874 (Hair, Joseph F. and others.2006) นอกจากนี้การศึกษานี้ได้ทำการหาค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 4 ที่ทำการศึกษา ซึ่งตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันในระดับที่อยู่ในเกณฑ์ข้อกำหนดหรือต่ำกว่า 0.8 (Nunnally, Jum C. and Bernstein, Ira H., (1994) ไม่ทำให้เกิดปัญหา multicollinearity

ผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งผลการศึกษาตอบวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมพบว่า

1. สถานประกอบการขนาดใหญ่ จะมีระดับความปลอดภัยในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานจะมีอัตราน้อยมาก อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจะมีสาเหตุมาจากความประมาทในการปฏิบัติงาน เป็นอุบัติเหตุที่ไม่ร้ายแรง ปัจจัยด้านองค์กรเป็นสิ่งสำคัญหากองค์กรให้ความสำคัญกับการนำกฎหมายด้านความปลอดภัยในสถานประกอบการมายึดถือในการบริหารจัดการองค์กรจะทำให้ปัญหาด้านความปลอดภัยมีมาก องค์กรขนาดใหญ่มีงบประมาณในการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกและป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานได้มาก

ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมพบว่า

2. องค์กรขนาดเล็กจะมีปัญหาเรื่องงบประมาณการจัดสรรอุปกรณ์ที่ส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานจะมีน้อย

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานมีการดำเนินงานที่ง่ายขึ้นกว่าเมื่อก่อนเพราะสถานประกอบการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของพนักงาน เช่นการให้พนักงานทบทวนการปฏิบัติงานของพนักงานในระยะเวลาสั้นๆ ผ่านคอมพิวเตอร์ก่อนการปฏิบัติงาน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

3. การใช้หลักการพักการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความผ่อนคลายในการปฏิบัติงาน การหมุนเวียนอัตราการทำงานของพนักงานให้มีการเปลี่ยนผลัดการทำงานเพื่อให้เกิดการควบคุมสติในการทำงานเปรียบเสมือนการขับรถยนต์บนท้องถนนที่มีด่านตรวจทำให้เกิดการชะลอการขับรถทำให้ผู้ขับขี่ได้ผ่อนคลายและลดความเร็วในการขับขี่

4. การใช้นวัตกรรมที่ผลิตโดยองค์กรอย่างง่ายเพื่อให้พนักงานเกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน เช่น การใช้สปริงเกอร์หัวพ่นเพื่อลดฝุ่นละอองในสถานประกอบการโดยเฉพาะเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์จะมีสถานประกอบการโรงโม่ โรงงานมันสำปะหลัง โรงสีข้าว เป็นต้น ดังนั้นการใช้สปริงเกอร์ก็จะทำให้ลดฝุ่นละอองในสถานประกอบการได้มาก

5. การสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรภายในสถานประกอบการเช่นการให้รางวัลสำหรับการลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุที่น้อยลงภายในหน่วยงาน

6. ส่งเสริมความปลอดภัยควรมีการตั้งชมรมสถานประกอบการที่มีอุปกรณ์การปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรมที่สร้างนวัตกรรมขึ้นมาใช้เอง และการสร้างเครือข่ายเพื่อจะได้ส่งเสริมความรู้หลักแนวทางการส่งเสริมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์จากผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 129 คน และเป็นเพศหญิง จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 65 และ 35 ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมาได้แก่ผู้ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 24.5 นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพสมรส จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 64 โดยส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และปฏิบัติงานอยู่ในฝ่ายผลิตมีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001-20,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 29.5 นอกจากนั้นผู้ตอบแบบสอบถามยังมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28 และการวิจัยนี้ได้ทำการทดสอบสมมติฐานการศึกษาด้านองค์กร ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมส่งผลเชิงบวกต่อการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในภาคอุตสาหกรรม โดยผลการศึกษาแสดงดังตาราง 1

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis) (n=200)

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
	การส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาคอุตสาหกรรม
ปัจจัยด้านองค์กร	.461*** (.042)
ปัจจัยส่วนบุคคล	.173*** (.042)
ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม	.283*** (.048)
Adjust R ²	.631
Maximum VIF	1.791

**p< 0.05 Beta coefficients with standard errors in parenthesis

จากตาราง 1 จะพบว่าปัจจัยด้านองค์กร ผู้บริหาร นโยบายขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้องค์กรสนับสนุนความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงาน เพราะองค์กรขนาดใหญ่มีความสามารถที่จะจัดซื้อเครื่องจักรที่ได้มาตรฐานซึ่งจะมีความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกฎระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน ดังนั้นปัจจัยด้านองค์กรส่งผลต่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาคอุตสาหกรรม ($b_1 = .461, p < 0.01$)

ปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาคอุตสาหกรรม ($b_2 = .173, p < 0.01$) ดังนั้นจะเห็นว่าบุคลากรจะต้องมีความตระหนักและมีความใส่ใจต่อความปลอดภัยในงาน นอกจากนี้ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานส่งผลต่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาคอุตสาหกรรม ($b_3 = .283, p < 0.01$) สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานได้แก่แสง ระดับเสียง และป้ายเตือน ซึ่งในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมจะต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้ก็จะทำให้ลดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานของพนักงาน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อมส่งผลต่อการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในภาคอุตสาหกรรม อภิปรายผลได้ และตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ดังนี้

1. สถานประกอบการขนาดใหญ่ จะมีระดับความปลอดภัยในการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน และมีอุปกรณ์ในการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานทำให้ส่งผลให้ความปลอดภัยของพนักงานในการปฏิบัติงานมีมาก ในขณะที่สถานประกอบการขนาดเล็กงบประมาณในการบริหารจัดการด้านการป้องกันอุบัติเหตุและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานมีความทันสมัยน้อยกว่าสถานประกอบการขนาดใหญ่ดังนั้นการเกิดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานก็มีมากกว่า

2. การป้องกันและส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานจะมีมากขึ้นหากองค์กรให้ความสำคัญโดยเฉพะนโยบายของสถานประกอบการที่ยึดถือกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในสถานที่ทำงาน

3. สถานประกอบการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของพนักงาน เช่น การให้พนักงาน

4. ทบทวนการปฏิบัติงานของพนักงานในระยะเวลาสั้นๆ ผ่านคอมพิวเตอร์ก่อนการปฏิบัติงาน การใช้สปีดเบรกหัวพันเพื่อลดฝุ่นละอองในสถานประกอบการโดยเฉพาะเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จะมีสถานประกอบการโรงโม่ โรงงานมันสำปะหลัง โรงสีข้าว เป็นต้น ดังนั้นการใช้สปีดเบรกก็จะทำให้ลดฝุ่นละอองในสถานประกอบการได้มาก การใช้หลักการพักการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความผ่อนคลายในการปฏิบัติงาน

5. การใช้หลักการพักการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความผ่อนคลายในการปฏิบัติงาน การหมุนเวียนอัตราการทำงานของพนักงานให้มีการเปลี่ยนผลัดการทำงานเพื่อให้เกิดการควบคุมสติในการทำงานเปรียบเสมือนการขับรถบนท้องถนนที่มีด่านตรวจทำให้เกิดการชะลอการขับรถทำให้ผู้ขับขี่ได้ผ่อนคลายและลดความเร็วในการขับขี่

6. การสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรภายในสถานประกอบการเช่นการให้รางวัลสำหรับการลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุที่น้อยลง ภายในหน่วยงาน รวมทั้งส่งเสริมความปลอดภัยที่มีการตั้งชมรมสถานประกอบการที่มีอุปกรณ์การปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรมที่สร้างนวัตกรรมขึ้นมาใช้เอง และการสร้างเครือข่ายเพื่อจะได้ส่งเสริมความรู้ หลักแนวทางการส่งเสริมการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

การศึกษานี้อภิปรายผลและตอบวัตถุประสงค์งานวิจัยข้อ 3 พบว่าปัจจัยด้านองค์กร ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมส่งผลต่อการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการภาคอุตสาหกรรมตามลำดับ ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าปัจจัยด้านองค์กร ผู้บริหาร นโยบายขององค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้องค์กรสนับสนุนความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงาน เพราะองค์กรขนาดใหญ่มีความสามารถที่จะจัดซื้อเครื่องจักรที่ได้มาตรฐาน ซึ่งจะมีความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกฎระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รันตนาภรณ์ เพ็ชรประพันธ์ (2544) ที่พบว่าปัจจัยด้านองค์กรจะทำให้บุคลากรมีความปลอดภัยในการทำงาน หากองค์กรให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบาย ข้อบังคับการมุ่งเน้นเครื่องจักรที่ได้มาตรฐานนำมาใช้ในสถานประกอบการ การให้ความสำคัญกับการตรวจสอบสภาพเครื่องจักร และการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะภาครัฐที่เข้ามาตรวจสอบมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน การมุ่งให้บุคลากรมีการฝึกซ้อมการป้องกันอุบัติเหตุในงานก็จะทำให้เกิดการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

ความสนใจเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุ การป้องกันความปลอดภัยระหว่างการทำงาน การศึกษาหาความรู้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัย อุปกรณ์การทำงานไม่เสียหายซึ่งเป็นการรักษาผลประโยชน์ให้กับองค์กรถือว่าพนักงานมีความตระหนักในการเป็นบุคลากรที่ดี และมีความห่วงใยสุขภาพและความปลอดภัยของตนดังนั้นปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาคอุตสาหกรรม สอดคล้องกับการศึกษาของธันตภา กรพิทักษ์ (2544: 33) ได้ทำการศึกษปัจจัยส่วนบุคคล ผู้ที่ปฏิบัติงานจะมีความใส่ใจในอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดอยู่เสมอ บุคลากรที่มีความระมัดระวัง รอบคอบ และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจะมีความละเอียดและใส่ใจเมื่อปฏิบัติงานในบริเวณที่มีเครื่องจักร และบุคลากรจะมีการรับรู้การป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน บุคคลมีการเตรียมความพร้อม ตรวจสอบอุปกรณ์ก่อนปฏิบัติงานดังนั้นปัจจัยส่วนบุคคลส่งผลต่อความปลอดภัยในการทำงาน

สุดท้ายสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานได้แก่แสง ระดับเสียง และป้ายเตือน ซึ่งในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมจะต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้ ดังนั้นสภาพแวดล้อมส่งผลต่อการส่งเสริมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานระดับปฏิบัติการภาคอุตสาหกรรม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จันทวรรณ ศรีภูมิินทร์ (2549) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องกลยุทธ์ด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน และพบว่าการจัดการเรื่องความสะอาด การซ่อมหม้อไฟ การบำรุงรักษาเครื่องจักรอุปกรณ์ในการทำงาน การจัดป้ายเตือนในบริเวณที่ทำงานก็จะช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานให้มัน้อยลง

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

การวิจัยนี้ทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่โดยเฉพาะปัจจัยด้านบุคคลเป็นปัจจัยที่ควบคุมยากการสร้างควมตระหนักและสร้างจิตสำนึกในด้านการไม่ประมาทในการปฏิบัติงานก็จะทำให้ลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุของพนักงานที่ปฏิบัติงานในภาคอุตสาหกรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การวิจัยนี้ทำให้เกิดองค์ความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีการส่งเสริมการลงทุนภาคอุตสาหกรรมมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างนำแนวทางการเพิ่มความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยการสร้างแรงจูงใจการให้รางวัลชื่นชมพนักงานที่ปฏิบัติงานตามกฎระเบียบความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด การนำแนวทางการจัดตั้งชมรมสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมที่สร้างนวัตกรรมขึ้นใช้เอง และการสร้างเครือข่ายสถานประกอบการเพื่อส่งเสริมความรู้ หลักแนวทางการป้องกันอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน

2. วิจัยนี้ได้ศึกษาในบริบทของจังหวัดบุรีรัมย์และทำการศึกษาโดยการเก็บข้อมูลเชิงประมาถและศึกษาเพียง 3 ปัจจัย

ดังนั้นการศึกษาในอนาคตควรทำการศึกษาในประเด็นการถ่ายทอดความรู้ด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงานโดยทำการวิจัยเชิงคุณภาพและศึกษาระยะยาวรวมทั้งมุ่งเน้นเฉพาะอุตสาหกรรม และอาจทำการวิจัยในกลุ่มอื่นๆ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่กำลังพัฒนาสถานประกอบการเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของจังหวัดบุรีรัมย์

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561

เอกสารอ้างอิง

- จันทวรรณ ศรีภูมินทร์. (2549). *กลยุทธ์การจัดการด้านความปลอดภัยของสถานประกอบการอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรสาคร*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนัตถา กรพิทักษ์. (2544). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมปื้มโลหะ จังหวัดสมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สถาบันราชภัฏพระนคร.
- รัตนภรณ์ เพ็ชรประพันธ์. (2544). *การประเมินระดับเสียงและมรรถภาพการได้ยินของพนักงานโรงงานโมทีน*. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2560- 2564*. กรุงเทพฯ. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานประกันสังคม. (2561). *ข้อมูลสถิติกองทุนประกันสังคม*. ค้นเมื่อ 23 กรกฎาคม 2561 จาก https://www.sso.go.th/wpr/main/knowledge/ข้อมูลสถิติกองทุนประกันสังคม_category_list-label_1_168_0
- สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม. (2561). *สถานการณ์โรค*. ค้นเมื่อ 23 กรกฎาคม 2561 จาก <http://envocc.ddc.moph.go.th/contents/view/669>
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์. (2561). *การลงทุนด้านอุตสาหกรรม*. บุรีรัมย์. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ไอที 24 ชั่วโมงเทคโนโลยีใกล้ตัวเพื่อชีวิตที่ดีขึ้น. (2561). ไทยแลนด์ 4.0 ค้นเมื่อ 13 กรกฎาคม 2561 จาก [https://www.it24hrs.com/2017/thailand-4-0/Nunnally, Jum C.and Bernstein,Ira H. \(1994\). Psychometric Theory. New York, NY: McGraw-Hill.](https://www.it24hrs.com/2017/thailand-4-0/Nunnally, Jum C.and Bernstein,Ira H. (1994). Psychometric Theory. New York, NY: McGraw-Hill.)